

Kesko Oy
vastaan
Euroopan yhteisöjen komissio

Yrityskeskittymien valvonta — Kumoamiskanne — Tutkittavaksi ottaminen —
Oikeudenkäynnin kohde — Asetuksen N:o 4064/89 22 artiklan 3 kohdan
mukainen komission toimivalta — Vaikutus jäsenvaltioiden väliseen
kauppaan — Määräävän markkina-aseman luominen

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio (laajennettu
toinen jaosto) 15.12.1999 II-3779

Tuomion tiivistelmä

1. *Kumoamiskanne — Oikeussuojan tarve — Komission päätös, jolla todetaan yritys-
keskittymä soveltumattomaksi yhteismarkkinoille — Keskittymän sopimusohjan
lakkaamisella ei ole merkitystä*
*(EY:n perustamissopimuksen 173 artiklan neljäs kohta (josta on muutettuna tullut
EY 230 artiklan neljäs kohta))*
2. *Kumoamiskanne — Oikeussuojan tarve — Sillä, että on noudatettu kanteen kohteena
olevaa päätöstä, ei ole merkitystä*
*(EY:n perustamissopimuksen 173 artiklan neljäs kohta (josta on muutettuna tullut
EY 230 artiklan neljäs kohta))*

3. *Kilpailu — Yrityskeskittymät — Yrityskeskittymä, joka ei ole yhteisönlaajuinen — Komission jäsenvaltion pyynnöstä suorittama tutkimus — Asetuksen N:o 4064/89 22 artiklan 3 kohdan mukainen pyyntö — Kansallisten viranomaisten välisen toimivallanjaon tutkiminen ei kuulu komission toimivaltaan (Neuvoston asetuksen N:o 4064/89 22 artiklan 3 kohta)*
4. *Kumoamiskanne — Yhteisöjen tuomioistuimen toimivalta — Yhteisöjen tuomioistuinten toimivaltaan ei kuulu kansallisen viranomaisen toteuttaman toimen lainmukaisuuden tutkiminen (EY:n perustamissopimuksen 173 artikla (josta on muutettuna tullut EY 230 artikla))*
5. *Kilpailu — Yrityskeskittymät — Yrityskeskittymä, joka ei ole yhteisönlaajuinen — Vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan — Arviointiperusteet — Potentiaalinen vaikutus kuuluu arviointiperusteisiin (EY:n perustamissopimuksen 85 ja 86 artikla (joista on tullut EY 81 ja EY 82 artikla); neuvoston asetuksen N:o 4064/89 22 artiklan 3 kohta)*
6. *Kilpailu — Yrityskeskittymät — Yrityskeskittymä, joka ei ole yhteisönlaajuinen — Määrävän markkina-aseman luominen tai vahvistaminen — Arviointi ottaen huomioon asetuksen N:o 4064/89 2 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa asetetut edellytykset (Neuvoston asetuksen N:o 4064/89 2, 3 ja 22 artikla)*
7. *Kilpailu — Yrityskeskittymät — Yrityskeskittymä, joka ei ole yhteisönlaajuinen — Komission jäsenvaltion pyynnöstä suorittama tutkimus — Taloudellisten seikkojen arviointi — Harkintavalta — TuomioistuINVALVONNAN RAJAT (Neuvoston asetuksen N:o 4064/89 2 artikla ja 22 artiklan 3 kohta)*

1. Se, että keskittymällä ei enää ole sopimus pohjaa, ei sinänsä ole sellainen syy, joka estäisi komission sellaista päätöstä koskevan laillisuusvalvonnan harjoittamisen, jolla keskittymä on todettu soveltumattomaksi yhteismarkkinoille. Näin ollen kantajana oleva yritys säilyttää intressinsä vaatia riidanalaisen päätöksen kumoamista.

2. Kun yritys on tyytynyt noudattamaan komission päätöstä, mihin se on ollut velvollinen, tämä toimenpide ei millään

tavalla merkitse sitä, että yritys menettäisi intressinsä vaatia tuomioistuimessa kyseisen päätöksen kumoamista.

3. Komission asiana ei ole lausua siitä, miten toimivalta jakautuu kunkin jäsenvaltion institutionaalisten sääntöjen mukaisesti. Komission asiana ei siis ole taloudellisten keskittymien valvontaa koskevassa hallinnollisessa menettelyssä ratkaista sitä, onko jäsenvaltion viranomainen kansallisen oikeuden mukaan toimivaltainen esittämään asetuksen N:o 4064/89 22 artiklan

- 3 kohdan mukaisen pyynnön, vaan sille kuuluu sen tarkistaminen, onko sen käsiteltäväksi saatettua pyyntöä lähtökohtaisesti pidettävä kyseisessä artiklassa tarkoitettuna jäsenvaltion pyyntönä. Mainitussa artiklassa tarkoitettu käsite ”jäsenvaltion” pyyntö ei koske ainoastaan hallitukselta tai ministeriöltä tulevia pyyntöjä, vaan se kattaa myös pyynnöt, jotka tulevat kansalliselta kilpailuviranomaiselta.
4. Yhteisöjen tuomioistuimilla ei perustamissopimuksen 173 artiklan (josta on muutettuna tullut EY 230 artikla) mukaisesti nostetun kanteen yhteydessä ole toimivaltaa ratkaista, onko kansallisen viranomaisen toteuttama toimi lainmukainen.
5. Edellytystä, joka koskee asetuksen N:o 4064/89 22 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, on tulkittava tavalla, joka on johdonmukainen perustamissopimuksen 85 ja 86 (joista on tullut EY 81 ja EY 82 artikla) artiklassa mainitun edellytyksen tulkinnan kanssa. Tämän tulkinnan mukaan yhtäältä ei ole välttämätöntä, että riidanalainen toiminta olisi todellisuudessa vaikuttanut tuntuvasti jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, vaan riittää, kun todetaan, että kyseinen toiminta on omiaan vaikuttamaan tällä tavalla, ja toisaalta merkitystä ei ole sillä, että toiminta koskee ainoastaan yhden jäsenvaltion aluetta, silloin kun toiminta on omiaan vaikuttamaan kauppaan ja kilpailuun yhteismarkkinoilla.
- Tätä päätelmää ei horjuta se, että perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklassa olevia sanoja ”ovat omiaan” ei mainita asetuksen N:o 4064/89 22 artiklan 3 kohdassa. Asetuksella N:o 4064/89 luodusta keskittymien valvontajärjestelmästä nimittäin seuraa, että komission on arvioitava kyseisen keskittymän tulevia vaikutuksia ja näin ollen kyseisen asetuksen 22 artiklan 3 kohdan osalta keskittymän tulevia vaikutuksia jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Tästä seuraa, että komissio voi tältä osin ottaa huomioon potentiaaliset vaikutukset jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, edellyttäen, että ne ovat riittävän tuntuja ja ennalta-arvattavia, joten ei ole tarpeen todeta, että kyseinen keskittymä olisi todellisuudessa vaikuttanut jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.
6. Yrityskeskittymien valvonnasta annetun asetuksen N:o 4064/89 3 artiklassa määritellään ainoastaan ”keskittymän” olemassaolon edellytykset. Sitä vastoin silloin kun komissio toteaa asetuksen N:o 4064/89 22 artiklan 3 kohdan mukaisessa menettelyssä, että tietty liiketoimi on mainitussa 3 artiklassa tarkoitettu keskittymä, komissio ei ole kyseisen keskittymän kilpailuvaikutusta arvioidessaan millään tavalla velvollinen soveltamaan mainitussa 3 artiklassa tarkoitettua määräysvaltaa koskevaa edellytystä. Sitä, luodaanko keskittymällä sellainen määräävä markkina-asema tai vahvistetaanko sillä sellaista määräävää

markkina-asemaa, jonka seurauksena tehokas kilpailu asianomaisen jäsenvaltion alueella olennaisesti rajoittuu, on arvioitava asetuksen N:o 4064/89 22 artiklan 4 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti ottaen huomioon kyseisen asetuksen 2 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa asetetut edellytykset.

7. Asetuksen N:o 4064/89 22 artiklan 3 kohdan mukaisen pyynnön osalta komissio on velvollinen tarkistamaan relevanttien markkinoiden tulevaa kehitystä arvioimalla sen, luodaanko sen käsiteltäväksi saatetulla keskitty-

mällä sellainen määräävä markkina-asema tai vahvistetaanko sillä sellaista määräävää markkina-asemaa, joka olennaisesti rajoittaa tehokasta kilpailua asianomaisen jäsenvaltion alueella. Tältä osin kyseisen asetuksen aineellisissa säännöksissä ja erityisesti sen 2 artiklassa komissiolle annetaan tietty harkintavalta erityisesti taloudellisten seikkojen arvioinnissa. Näin ollen harkintavallan käytön tuomioistuinvallonnassa, jolla on olennainen merkitys keskittyviä koskevien säännösten täsmentämisessä, on otettava huomioon se harkintavalta, joka komissiolle annetaan keskittyviä koskevissa taloudellisuonteisissa oikeussäännöissä.